

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2016-06-08
Besvaras senast
2016-06-23

Till statsrådet Ann Linde (S)

2015/16:707 Eventuellt avtal mellan EU och Libyen

I *Agenda* den 5 juni kunde vi höra EU-minister Ann Linde hålla med kommissionens vice ordförande Frans Timmermans om att EU bör ingå samma sorts flyktingavtal med Libyen som man redan gjort med Turkiet.

Det befintliga avtalet (som officiellt beskrivs som ett uttalande) som slutits mellan EU och Turkiet är starkt ifrågasatt utifrån perspektiv som rör mänskliga rättigheter i allmänhet och asylrätten i synnerhet. Den turkiska regimen har under de senaste åren antagit en rad lagar som allvarligt inskränker yttrande-, press- och tryckfriheten, och övergreppen på den kurdiska befolkningen är omfattande och väl kända. Att Turkiet dessutom inte erkänner icke-europeiska flyktingar och enligt uppgifter från bland andra Human Rights Watch upprepade gånger har beskjutit flyktingar som vill ta sig över gränsen från Syrien för att söka skydd, samt deporterat människor på flykt rakt in i krigets Syrien, borde göra det uppenbart för envar att Turkiet inte har vare sig vilja eller förmåga att ge skydd åt några av världens mest utsatta. Lika uppenbart är det att EU är berett att klassa Turkiet som ”säkert land” trots att det inte finns förutsättningar för det, enbart för att kunna använda Turkiet som gränsvakt.

Sedan avtalet med Turkiet slutits har desperata människor på flykt undan krig och förtryck i allt högre grad sökt sig över den centrala Medelhavsrutten via Libyen. Detta har resulterat i en skrämmande ökning av antalet människor som omkommit i vågorna. Enbart förra veckan omkom minst 800 personer – ett helt Estonia. Den verkliga dödssiffran är sannolikt betydligt högre.

Att EU-minister Ann Linde nu anser att Sverige bör stödja ett eventuellt nytt avtal mellan EU och Libyen är uppseendeväckande och väcker en lång rad frågor. I rapporten *Libya is full of cruelty* från maj 2015 beskriver Amnesty på ett smärtsamt sätt de fruktansvärda kränkningar mot flyktingar som pågår. Den instabila situationen i landet gör att olika grupperingar fritt kan härja och förfölja och misshandla minoriteter, kvinnor och barn. I regimen flyktingförvar är tortyr, omfattande sexuellt våld och rättsövergrepp vardag. Det finns varken vilja eller förutsättningar att upprätthålla asylrätten i Libyen under dessa omständigheter. Det är i detta skräckvälde som Ann Linde föreställer sig att EU ska upprätta så kallade ”hotspots” för flyktingar.

Med anledning av detta har jag följande frågor till Ann Linde:

1. På vilket sätt tror statsrådet att Libyen ska kunna garantera asylrätten och tillgängliggöra mänskliga rättigheter under de omständigheter som beskrivs i Amnestys rapport?
2. Vem anser statsrådet att EU bör förhandla med, då Libyen för närvarande både saknar legitim regering och präglas av splittring?

.....
Christina Høj Larsen (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors